

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету суспільних наук
Юстапець Ю.О.
« 01 » *липень* 20 *21* року

РОБОЧА ПРОГРАМА
ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Освітня програма	Психологія
Статус освітнього компонента	обов'язковий
Мова навчання	українська

Ужгород 2021

Робоча програма «Переддипломної практики» для здобувачів вищої освіти галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 053 Психологія освітньої програми Психологія.

Розробники: Михайлишин У.Б., доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології;
Шелевер О.В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри психології

протокол № 14 від «01» липня 2021 р.

Завідувач кафедри проф. Михайлишин У.Б.

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук

протокол № 8 від «01» липня 2021 р.

Голова науково-методичної комісії Стенагин О.О.

© Михайлишин У.Б., Шелевер О.В., 2021 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021р.

1. ОПИС ПРАКТИКИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 7,5/12	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 225/360	2	1
Кількість модулів –	Семестр:	
	3	2
Тижневих годин для денної форми навчання:	Лекції:	
аудиторних –	-	-
самостійної роботи студента – 225/360	Практичні (семінарські):	
	-	-
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	225	360

2. МЕТА ПРАКТИКИ

Мета *переддипломної* практики – удосконалити професійні вміння та навички на основі ознайомлення з практичною діяльністю та науково-дослідницькою роботою психолога у відповідних установах та організаціях.

Основні завдання *переддипломної* практики:

- закріплення і практичне використання теоретичних знань з фахових дисциплін;
- формування професійної ідентифікації майбутніх психологів, їхньої професійної самосвідомості;
- формування вмінь і навичок для реалізації психодіагностичної, профілактичної, розвивальної та психокорекційної функцій психолога;
- формування та закріплення вмінь складати програму дій на основі самостійно сформульованих гіпотез;
- вивчення технології проведення дослідження.

Відповідно до освітньої програми, проходження переддипломної практики сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК3.Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК4.Уміння виявляти,ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5.Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК6.Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК7.Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК8.Здатність розробляти та управляти проектами.
- ЗК9.Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК10.Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК):

- СК1.Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.
- СК2.Здатність самостійно планувати,організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.
- СК3.Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.
- СК4.Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.
- СК5.Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.
- СК6.Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.
- СК7.Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.
- СК8.Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.
- СК9.Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.
- СК10.Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.
- СК13.Здатність планувати і здійснювати самостійну професійну діяльність в звичайних та

екстремальних умовах різних галузей психологічної практики.

СК14.Здатність використовувати інноваційні методи, техніки та технології в контексті розвитку особистісної та професійної компетентності.

3. ПЕРЕДУМОВИ ПРАКТИКИ

Передумовами проходження переддипломної практики є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

Шифр НД за ОП	Назва навчальної дисципліни
ОК1	Іноземна мова за професійним спрямуванням
ОК2	Інноваційні тренінгові технології
ОК3	Психологія злочинного світу
ОК4	Методика викладання психологічних дисциплін у ВНЗ та педмайстерність
ОК5	Психологічне забезпечення професійної діяльності в звичайних та екстремальних умовах
ОК6	Психологія організації
ОК7	Психологія та педагогіка вищої школи
ОК8	Методика та організація наукових досліджень
ОК9	Теоретико-методологічні проблеми психології

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРАКТИКИ

Відповідно до освітньої програми **Психологія**, проходження переддипломної практики повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.	ПР1
Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.	ПР2
Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.	ПР3
Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.	ПР4
Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.	ПР5
Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.	ПР6
Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.	ПР7
Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.	ПР8
Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.	ПР9
Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.	ПР10

Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.	ПР11
Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.	ПР12
Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.	ПР13
Знати сучасні психологічні технології, орієнтовані на особистісний ріст співробітників правничих організацій та охорону їх психічного здоров'я.	ПР14
Володіти прийомами психологічної інтервенції яка спрямована на поліпшення психічного стану, підвищення потенціалу внутрішньої активності особистості, стійкості до стресу.	ПР15
Ефективно організовувати й здійснювати процеси діагностики, експертизи та корекції психологічних властивостей і станів, різних видів діяльності індивідів і груп у сфері правовідносин на основі інноваційних розробок.	ПР16
Регулювати власні емоційні стани, планувати й управляти часом, здійснювати профілактику професійного вигорання, ставити перспективні цілі для саморозвитку.	ПР17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після проходження переддипломної практики:

Очікувані результати практики	Шифр ПРН
Знати теоретико-методологічні засади та принципи психодіагностики; оперувати понятійно-категоріальним апаратом психодіагностики; аналізувати основні можливості математико-статистичних методів у психологічних дослідженнях; знати типи вимірвальних шкал; основні поняття та концептуальні засади психокорекції; основні принципи і види психологічного впливу та психокорекції, розуміти логіку конструктивного тренінгового впливу.	ПР1
Знати класифікацію психодіагностичних методик, основні психометричні характеристики психодіагностичних методик, підбирати психодіагностичний інструментарій у відповідності до індивідуальних особливостей індивіда та цілей дослідження; проводити психодіагностичне обстеження, збирати емпіричні дані.	ПР2
Знати процедуру і зміст постановки психологічного діагнозу; здійснювати обробку кількісних та якісних даних; знати основні комп'ютерні засоби збору та обробки емпіричних даних в психологічних дослідженнях; проводити інтерпретацію результатів психодіагностичного обстеження, використовувати отримані результати в подальшій практичній роботі; узагальнювати та систематизувати результати психодіагностичних досліджень, представляти їх в наочній формі.	ПР3
Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості; формулювати гіпотези у відповідності до цілей та результатів дослідження; передбачати результат психокорекційного впливу на особистість; знати психологічні особливості тренінгової групи та робити психологічний прогноз щодо розвитку групової динаміки.	ПР4
Складати психокорекційні програми, перевіряти їх ефективність;	ПР5

<p>розробляти програми та алгоритми проведення психологічного тренінгу, конструювати сценарії тренінгового заняття; проводити психологічне консультування в індивідуальній та груповій формі; мати навички проведення моніторингу ефективності психологічних інтервенцій (тренінг, психокорекція, консультування тощо).</p>	
<p>Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до запиту; розробляти методичні та роздаткові матеріали до тренінгу; мати навички роботи в команді у процесі професійної діяльності.</p>	<p>ПР6</p>
<p>Представляти результати статистичних досліджень за допомогою таблиць, графіків, схем, діаграм; брати участь у студентських наукових конференціях, круглих столах з метою представлення результатів досліджень; формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника; демонструвати навички командної роботи та ефективно виконувати різні ролі в команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.</p>	<p>ПР7</p>
<p>Вміти застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності; ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання; вивчати потреби та реагувати на актуальні запити учасників групи; вживати ефективних заходів збереження здоров'я (власного й навколишніх) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.</p>	<p>ПР8</p>
<p>Знати, розуміти та дотримуватись етичних принципів професійної діяльності психолога; демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям; діяти на основі етичних міркувань (мотивів), зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>	<p>ПР9</p>
<p>Знати та розуміти предметну галузь та специфіку професійної діяльності психолога; розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології та у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів психологічної науки; адекватно підбирати комплекс методів психокорекційного впливу.</p>	<p>ПР10</p>
<p>Демонструвати навички адаптації до нових ситуацій та здатність до професійної мобільності; здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту; застосовувати методи психологічної корекції у відповідності до практичної ситуації; проводити психокорекційні заходи у груповій та індивідуальній формі; реалізовувати тренінгові програми в різних сферах діяльності людини.</p>	<p>ПР11</p>
<p>Здійснювати рефлексивний аналіз власної діяльності; оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки; передбачати результат психокорекційного впливу на особистість; оцінювати ефективність психокорекційного впливу.</p>	<p>ПР12</p>

Застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності; генерувати нові ідеї (креативність); мати навички проведення психокорекційних заходів та тренінгів різної спрямованості, з різним методологічним підґрунтям та для різних категорій замовників; пропонувати інноваційні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності.	ПР13
Знати сфери застосування сучасних психологічних технологій у роботі психолога; вміти застосовувати їх, орієнтуючись на особистісний ріст та охорону психічного здоров'я осіб правничих організацій.	ПР14
Організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову); мати навички збору, обробки та інтерпретації психологічної інформації; володіти прийомами психокорекційної діяльності та вдосконалення майстерності проведення психологічних тренінгів; емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові особливості.	ПР15
Вміти застосовувати діагностичні та корекційні методи, аналізуючи інноваційні розробки у сфері правовідносин.	ПР16
Знати основи самоактуалізації та саморегуляції психолога; здатність до особистісного та професійного навчання та саморозвитку; здійснювати профілактику професійного вигорання; демонструвати відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення.	ПР17

5. ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

5.1. Зміст практики

Переддипломна практика є завершальним етапом наскрізної практичної підготовки студентів. Теоретичною основою переддипломної практики є знання, уміння та навички, одержані у процесі вивчення обов'язкових та вибіркових компонентів освітньої програми зі спеціальності 053 Психологія.

Під час практики студенти мають можливість здійснювати індивідуальну дослідницьку роботу та підбір фактичного матеріалу для дипломної роботи, а саме:

- укладати картотеки з питань вибраної теми, оформлювати бібліографію;
- аналізувати наукову літературу, статті, монографії з обраної проблеми тощо;
- проводити відповідне емпіричне дослідження, що передбачено планом дипломної роботи.

З метою закріплення вмінь й навичок самостійного вирішення виробничих, наукових та організаційних завдань кожному студенту видається індивідуальне завдання. Тематика індивідуальних завдань та їх зміст можуть конкретизуватися і уточнюватися під час проходження практики дипломним керівником студента-практиканта та керівником практики від кафедри психології.

У процесі проходження практики студенти повинні зібрати матеріал для виконання кваліфікаційної роботи: аналітичну, фактичну та статистичну інформацію про розвиток та стан досліджуваного ними психологічного явища чи процесу, заповнити щоденник практики, написати на його основі звіт, в якому відображаються також набуті ними вміння та навички дослідницької роботи, зокрема її поетапного планування, організації робочого часу, інформаційного пошуку, методик дослідження, аналізу категоріальних даних тощо.

Програма переддипломної практики передбачає також формування вмій та навичок здійснення наукової роботи: результати теоретичного аналізу досліджуваної проблеми студенти відображають у науковій статті. Під супроводом наукового керівника магістерської роботи матеріали статті подаються до друку в студентський науковий вісник.

Виконання програми практики по збору матеріалів та оформленню звіту повинно проводитися планомірно протягом всього терміну практики, починаючи з першого її дня, про що мають робитися відповідні записи у щоденнику практики.

Студент-практикант стає повноправним членом колективу установи (організації), у якій він проходить практику та зобов'язаний суворо дотримуватися трудової дисципліни й виконувати всі вимоги (види робіт), які йому доручаються.

Під час переддипломної практики студенти повинні виконати наступні **індивідуальні завдання**:

I. Провести емпіричне дослідження, що передбачено планом магістерської роботи, зокрема:

1. Підібрати адекватні темі дипломної роботи методики дослідження .
2. Підготувати методики дослідження до роботи.
3. Підібрати репрезентативну вибірку для проведення досліджень.
4. На основі проведеного психологічного дослідження та опрацьованого емпіричного матеріалу провести математико-статистичний аналіз отриманих даних.
5. Провести якісний аналіз отриманих даних.
6. Дати психологічну інтерпретацію результатам дослідження.

II. Скласти корекційно-розвивальну програму у відповідності до мети емпіричного дослідження, вікової норми і вибірки досліджуваних. Вона передбачає:

1. Чітке формулювання цілей.
2. Визначення кола завдань, які конкретизують цілі роботи.
3. Визначення форм роботи.
4. Підбір методик і технік корекційної роботи.
5. Визначення часу, необхідного для реалізації програми.
6. Визначення тривалості кожного корекційного заняття.
7. Розробка програми і визначення змісту корекційних занять.

III. Написати наукову статтю, в якій представлені теоретичні результати дипломного магістерського дослідження та подати матеріали в редакцію студентського наукового вісника «Соціально-політичні студії» факультету суспільних наук ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

5.2. Бази практики

Практика студентів університету проводиться на базах практики, діяльність яких відповідає напряму підготовки студентів та може забезпечити усі необхідні умови для виконання студентом програми практики.

Студенти можуть самостійно з дозволу керівника практики від факультету та за погодженням завідувача кафедрою підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його як базу практики.

З базами практик університет завчасно укладає договори на проведення практики за затвердженою формою. Тривалість дії договорів погоджується договірними сторонами. Вона може охоплювати період конкретного виду практики або діяти протягом 5 років.

На основі укладеного довгострокового чи короткострокового договору, студентів /групі студентів видається направлення на практику.

Бази практики зобов'язуються:

1. Прийняти студентів на практику згідно з календарним планом.
2. Призначити наказом кваліфікованих спеціалістів для безпосереднього керівництва практикою.

3. Створити необхідні умови для виконання студентами програми практики, не допускати використання їх на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності.
4. Забезпечити студентам умови безпечної роботи на кожному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: ввідний та на робочому місці. У разі потреби навчати студентів-практикантів безпечних методів праці.
5. Надати студентам-практикантам і керівникам практики від університету можливість користуватися бібліотекою, психологічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики.
6. Забезпечити облік виходів на роботу студентів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни, правил внутрішнього розпорядку повідомляти університет.
7. Після закінчення практики дати характеристику на кожного студента-практиканта, в якій відобразити якість підготовленого ним звіту.

Переддипломна практика студентів-психологів проводиться на сучасних підприємствах, у навчальних закладах усіх рівнів, у центрах психологічної допомоги, науково-дослідних інститутах з психологічним напрямом, у психодіагностичних центрах, центрах психологічної реабілітації, психіатричних лікарнях, центрах зайнятості, центрах профорієнтації, комерційних організаціях та в інших установах, де є психологічна служба, психологічна лабораторія або кабінет психолога.

5.3. Організація і керівництво практики

Відповідальність за організацію, навчально-методичне забезпечення і проведення всіх видів практик, а також безпосередній контроль за ними, покладається на кафедру психології та відповідальних осіб базових організацій та установ.

Перед початком практики на кафедрі психології проводяться настановчі збори, у яких беруть участь студенти-практиканти та їх керівники від університету. Відповідальний за проведення практики від кафедри психології знайомить присутніх з наказом ректора, змістом практик та вимогами щодо їх проходження, правами та обов'язками студентів і їх керівників. Для кожної бази практики з числа студентів призначається староста.

На зборах в обов'язковому порядку проводиться інструктаж із техніки безпеки, на якому пояснюються правила поведінки студентів під час їхнього перебування на практиці. Студенти, які не пройшли інструктаж з техніки безпеки, до проходження практики не допускаються.

Перед початком кожного з видів практики керівники надають студентам необхідні документи (направлення, щоденник, календарний план, індивідуальні завдання, методичні рекомендації щодо проходження практик та інші документи). Також керівники практик повідомляють студентам про систему звітності, форми і методи контролю та критерії оцінювання результатів проходження практики.

Керівники практики від кафедри психології в тісному контакті з керівниками від баз практики забезпечують високу якість її проходження згідно до програми практики.

У перший день переддипломної практики студенти прибувають на місце проходження практики, де їх зустрічає керівник та знайомить з базою практики. Упродовж наступних одного-двох днів студенти складають календарний план роботи, у якому повинні бути детально (по датах та годинах) описані всі види роботи студента під час проходження практики. У графіку відвідування зазначається дата, години та місце знаходження практиканта на базі практики. Один примірник графіка подається керівникові практики від кафедри психології для контролю.

Упродовж всієї практики студенти ведуть щоденник спостережень, у якому занотовують результати спостережень за досліджуваними, свої враження про роботу психолога, зауваження щодо ходу практики тощо. Щоденник ведеться у довільній формі. Його має право оглянути лише керівник практики від кафедри психології.

Збираючи емпіричний матеріал, студенти демонструють свої вміння добирати адекватні методики дослідження, користуватися ними, опрацьовувати отримані дані та інтерпретувати їх. Підбір методик дослідження обов'язково узгоджується з керівником практики від кафедри психології. Опрацьований емпіричний матеріал повинен бути представлений у вигляді таблиць, придатних для подальшого математико-статистичного опрацьовання, яке повинно включати порівняльний та кореляційний аналіз. Крім кількісного аналізу студенти-практиканти повинні представити також якісний аналіз отриманих даних та їх психологічну інтерпретацію.

Ефективність психокорекційного процесу в значній мірі залежить від вміння психолога скласти психокорекційну програму. При цьому необхідно врахувати наступні методичні вимоги: чітко сформулювати основні цілі психокорекційної роботи; виділити коло задач, які повинні конкретизувати основну мету; визначити зміст корекційних занять з урахуванням структури дефекту та індивідуально-психологічних особливостей досліджуваного, розвитку провідного виду діяльності, визначити форму роботи (групова, індивідуальна), підібрати відповідні методи і техніки з урахуванням вікових, інтелектуальних можливостей досліджуваного, розробити методи аналізу оцінки ефективності психокорекційного процесу.

6. КОНТРОЛЬ ТА ПІДСУМКИ ПРАКТИК

6.1. Форми і методи контролю

Контроль діяльності студентів під час практики здійснюється у двох формах: поточний контроль (відвідування студентів на базах практики) і підсумковий контроль (підсумкова конференція та звіт).

Керівники практики проводять постійний контроль за відвідуванням студентами бази практики, дотримання ними режиму роботи, а також проходження практики відповідно до встановленого графіку, що фіксується студентами в щоденниках з практики. Вони також оцінюють ставлення практикантів до своїх обов'язків та їх дисциплінованість.

З метою адекватного підсумкового оцінювання практики студентів перевіряються поточні записи з виконаних пунктів програми практики, якість виконання індивідуальних завдань, а також підготовки підсумкового звіту практики. Керівник від кафедри психології має право контролювати записи у щоденнику практики.

Робота студентської групи та керівників практики, в свою чергу, контролюється завідувачем кафедри психології та навчальною частиною університету.

6.2. Вимоги до звітних документів

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Форма звітності студента за практику – це подання звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником бази практики в друкованому вигляді.

Звіт разом з іншими документами, встановленими навчальним закладом (щоденник, характеристика та ін.), подається на рецензування керівнику практики від навчального закладу. Після доопрацювання та остаточного погодження з керівником практики звіт в друкованому вигляді подається на захист.

Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури тощо. Текст звіту може містити відповідні розрахунки, пояснення, таблиці, схеми, діаграми тощо. Оформлюється звіт за вимогами, які встановлюються стандартом для оформлення текстових документів. Звіт захищається студентом у формі диференційованого заліку у вищому навчальному закладі.

Розділи звітної документації

Переддипломна практика:

1. Звіт про виконання програми практики
2. Індивідуальний план проходження практики
3. Щоденник переддипломної практики
4. Характеристика на студента-практиканта (підготовлена керівником від бази практики)
5. Копія наукової статті (завірена підписом відповідального за випуск студентського наукового вісника)

Основні документи практики (щоденник, характеристика на кожного студента) мають бути підписані керівником бази практики і завірені печаткою.

Звітна документація передається викладачу, який здійснював керівництво практикою і зберігатися на кафедрі психології протягом п'яти років (згідно чинних вимог).

6.3.Розподіл балів

Оцінювання переддипломної практики

№ п/п	Вид контролю	Кількість балів
I.	Виконання індивідуальних завдань	
1.	<i>Проведення емпіричного дослідження</i>	
1.1.	Підбір адекватних темі магістерської роботи методик дослідження	5
1.2.	Підготовка методик дослідження до роботи	2
1.3.	Підбір репрезентативної вибірки для проведення дослідження	3
1.4.	Проведення математико-статистичного аналізу отриманих даних	20
1.5.	Якісний та кількісний аналіз отриманих даних	15
2.	<i>Корекційна робота</i>	
2.1.	Складання корекційно-розвивальної програми	20
II.	Щоденник переддипломної практики	5
III.	Звіт про виконання роботи	10
IV.	Написання наукової статті	20
	Разом	100

6.4.Критерії оцінювання

Після завершення практики на кафедрі психології відбувається підсумкова конференція. На конференції присутні всі студенти-практиканти та їх керівники від університету та бази практики (при можливості).

До захисту практики допускаються студенти, які повністю виконали програмові завдання практики та вчасно оформили звітну документацію.

При кінцевій оцінці результатів практики враховується попередня оцінка керівників практики від кафедри психології та бази практики, результати захисту та характеристика на студента-практиканта.

Підсумкова оцінка за результатами практики оцінюється за такими критеріями:

Студент/студентка отримує оцінку **"відмінно"**, якщо його/її відповідь повна, розуміння матеріалу глибоке, основні вміння сформовані та засвоєні; виклад логічний, доказовий, висновки і узагальнення точні й пов'язані з явищами навколишнього життя; відгук про проходження студентом/студенткою практики позитивний; матеріали про проходження практики оформлені за встановленими вимогами.

Студент/студентка отримує оцінку **"добре"**, якщо його/її відповідь задовольняє зазначеним вимогам, але виклад недостатньо систематизований, окремі вміння недостатньо сформовані, у визначенні понять та узагальненнях наявні окремі неточності, які легко виправляються за допомогою відповідей на додаткові запитання викладача; відгук про проходження студентом/студенткою практики позитивний; водночас наявні незначні зауваження щодо змісту і оформлення матеріалів про проходження практики.

Студент/студентка отримує оцінку **"задовільно"**, якщо його/її відповідь свідчить про розуміння основних питань програми практики, проте спостерігаються значні прогалини у знаннях; визначення понять нечіткі, неточні, вміння сформовані недостатньо, висновки і узагальнення аргументовані слабо, у них наявні помилки, знання практиканта/практикантки фрагментарні, неповні, спостерігається невміння працювати з документами; відгук про проходження практики студентом/студенткою позитивний; недбало оформлені матеріали про проходження практики.

Студент/студентка отримує оцінку **"незадовільно"**, якщо його/її відгук про проходження практики негативний; на запитання членів комісії студент/студентка не дає правильних відповідей; програма фахової практики виконана не в повному обсязі.

Студент/студентка, який не виконав/виконала програму практики і отримав/отримала незадовільний відгук на базі практики або незадовільну оцінку при складанні заліку, направляється на практику вдруге в період канікул або відраховується з навчального закладу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Студентам, які не виконали програму практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики за індивідуальним графіком. Студенти, які не виконали програму практики з неповажних причин, отримали незадовільну оцінку і не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін – відраховуються з університету.

Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедри, вченої ради факультету та Вченої ради університету.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Айламазян А.М. Метод беседы в психологи / А.М. Айламазян.–М.: Смысл, 2011.–222 с.
2. Андрійчук І.П. Математична статистика для психологів: навчально-методичний посібник / І.П.Андрійчук. – Тернопіль: ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2011.– 132 с.
3. Белый Б. И. Тест Роршаха. Практика и теория / Б.И. Белый.–С.Пб.: Дорваль, 2013.–200 с.
4. Бурлачук Л.Ф. Введение в проективную психологию / Л.Ф. Бурлачук. – К.: Ника-Центр, 2014. –128 с.
5. Бурлачук Л. Ф. Психодиагностика / Л.Ф. Бурлачук. – Спб.: Питер, 2006. – 351 с.
6. Вовченко О. А. Специфіка кризи підліткового віку осіб із порушеннями інтелектуального розвитку /О.А. Вовченко // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія»: науковий журнал. Острог: Вид-во НаУОА, червень 2021. – №13. – С. 30–38.
7. Галян О.І. Експериментальна психологія: навчальний посібник / О.І. Галян, І.М. Галян. – К.: Академвидав, 2012. – 400 с.
8. Гуцуляк О. П. Психологічні особливості професійного самовизначення в юнацькому віці в осіб з обмеженими можливостями /О.П. Гуцуляк // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія»: науковий журнал. Острог: Вид-во НаУОА, червень 2021. – № 13. – С. 53–57.
9. Дуткевич Т. В. Дитяча психологія : навч. посіб. [Текст] / Т. В. Дуткевич. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 424 с.
10. Ільїна Н. М. Конфлікти в загальноосвітній школі : навч. посібник / Н. М. Ільїна. – Суми : Університетська книга, 2017. – 183 с.
11. Корольчук М.С. Психодіагностика: навч. посіб для вузів / М.С. Корольчук, В.І. Осьодло. – К.: Ельга Ніка-Центр. – 2004. –400 с.
12. Кормило О.М. Основи науково-психологічних досліджень: навчально-методичний посібник / О.М. Кормило. – Тернопіль: ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2012. – 234с.
13. Кривоніс Т. Г. Теорія та практика особистісної психотерапії : монографія / Т.Г.Кривоніс. – К. : Видавничий дім “Слово”, 2012. – 280 с.
14. Максименко С. Д. Практикум із групової психокорекції : підручник / С.Д. Максименко, О.О. Прокоф’єва, Я.В. Цехмістер, О.В. Кочкурова. – К. : Видавничий дім “Слово”, 2015.– 752 с.
15. Максименко С. Д. Адаптація психодіагностичних методик: шкала досвіду агресивних впливів, шкала професійної автономності та шкала професійної мобільності / С. Д. Максименко, О. М. Кокун, Є. В. Тополов // Практ. психологія та соц. робота. – 2011. – №3. – С. 25 - 31.
16. Максименко С.Д. Загальна психологія: навчальний посібник / С.Д. Максименко. –К.: ЦУЛ, 2010. – 272 с.
17. Митник О. Я. Психологічне консультування: навч. – метод. посібник / О.Я. Митник, І.В. Томаржевська. – К. : Видавничий дім “Слово”, 2016. – 128 с.
18. Михайлишин У. Б. Як написати магістерську роботу: навчально-методичні рекомендації / У. Б. Михайлишин. – Ужгород, 2018. – 56 с.
19. Моргун В. Ф. Основи психологічної діагностики: навч. посібник / В.Ф. Моргун, І.Г. Тітов. – 3-є видання. – К. : Видавничий дім “Слово”, 2013. – 464 с.
20. Наконечна М.М. Допомога іншому: психологічні аспекти: монографія / М.М. Наконечна. – К. : Видавничий дім “Слово”, 2012. – 184 с.
21. Немеш О. М. Практична психологія віртуальної реальності: монографія. / О.М. Немеш. – К. : Видавничий дім “Слово”, 2015. – 320 с.
22. Немеш О. М. Інтернет-технології в психологічній практиці: посібник / О.М. Немеш. – К. : Видавничий дім “Слово”, 2014. – 256 с.
23. Павелків Р.В. Вікова психологія: [підручник]/ Павелків Р.В. – К.: Кондор, 2011. – 469 с.

24. Самошкіна Л. М. Психодіагностика: навч. наоч. посіб. з мультимедійним курсом / Під ред. чл.-кор. АПН України, професора Е. Л. Носенко. – Д.: Вид-во ДНУ, 2018. – 448 с.
25. Скок А. Г. Психологічна служба освіти: навч. посібник / А.Г. Скок, І.М. Ющенко. – К. : Видавничий дім “Слово”, 2013. – 240 с.
26. Строяновська О. В. Психологічна служба в системі освіти: практикум з навчального курсу для практичних психологів: навч. посіб. / О.В. Строяновська. – К. : Каравела, 2010.– 176 с.
27. Терлецька Л.Г. Психологія здоров’я: арт-терапевтичні технології: навч. посібник / Л.Г. Терлецька. – 2-е видання. – К. : Видавничий дім “Слово”, 2017. – 128 с.
28. Терлецька Л. Г. Тілесно-орієнтований тренінг : навч. посібник / Л.Г. Терлецька. – Вид. 2-ге. – К. : Видавничий дім “Слово”, 2017. – 104 с.

Допоміжна література

1. Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет», затверджене Вченою радою ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Протокол № 9 від 22.12.2020 року) та уведене в дію наказом ректора № 61/01-04 від 24.12.2020 року.
2. Положення про практику студентів Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет», наказ ректора ДВНЗ «УжНУ» № 388/01-17 від 24 лютого 2017 року.
3. Положення про оцінювання навчальних досягнень студентів ДВНЗ «Ужгородський національний університет» за кредитно-модульною системою, затверджено наказом ректора ДВНЗ «Ужгородський національний університет» № 503/01-17 від 03.03.2015 року.
4. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, наказ Міністерства освіти України №93 від 8 квітня 1993 року.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Наукова бібліотека Ужгородського Національного університету – <http://www.lib.uzhnu.edu.ua/>
2. Закарпатська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Ф. Потушняка.- <http://www.biblioteka.uz.ua/>
3. Національна бібліотека України ім. В. Вернадського - <http://www.nbuv.gov.ua>
4. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого <http://nplu.org/>
5. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О.Сухомлинського - <http://www.library.edu-ua.net>
6. Наукова бібліотека Мукачівського державного університету – <https://msu.edu.ua/library/>
7. Мукачівська міська централізована бібліотека, ім. О.Духновича - <http://www.muklib.mk.uz.ua/>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____ Михайлишин У.Б.
(підпис)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____ Михайлишин У.Б.

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____ Михайлишин У.Б.

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____ Михайлишин У.Б.